

2 Februarie 2022
Ziua Mondială a Zonelor Umede

World
Wetlands Day

2 February 2022

Wetlands Action for
People and Nature

**“Să acționăm pentru Zonele umede
în favoarea oamenilor și a naturii”**

2 Februarie - Ziua Mondială a Zonelor Umede

Acest eveniment marchează data la care a fost adoptată în 2 februarie 1971, la Ramsar (Iran), *Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatică*, ratificată de România prin Legea nr. 5/1991.

Zonele umede sunt întinderi de baltă, mlaștini, turbării, de ape naturale sau artificiale, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare, dulce, salmastră sau sărată, inclusiv întinderile de apă marină a căror adâncime la reflux nu depășește 6 m.

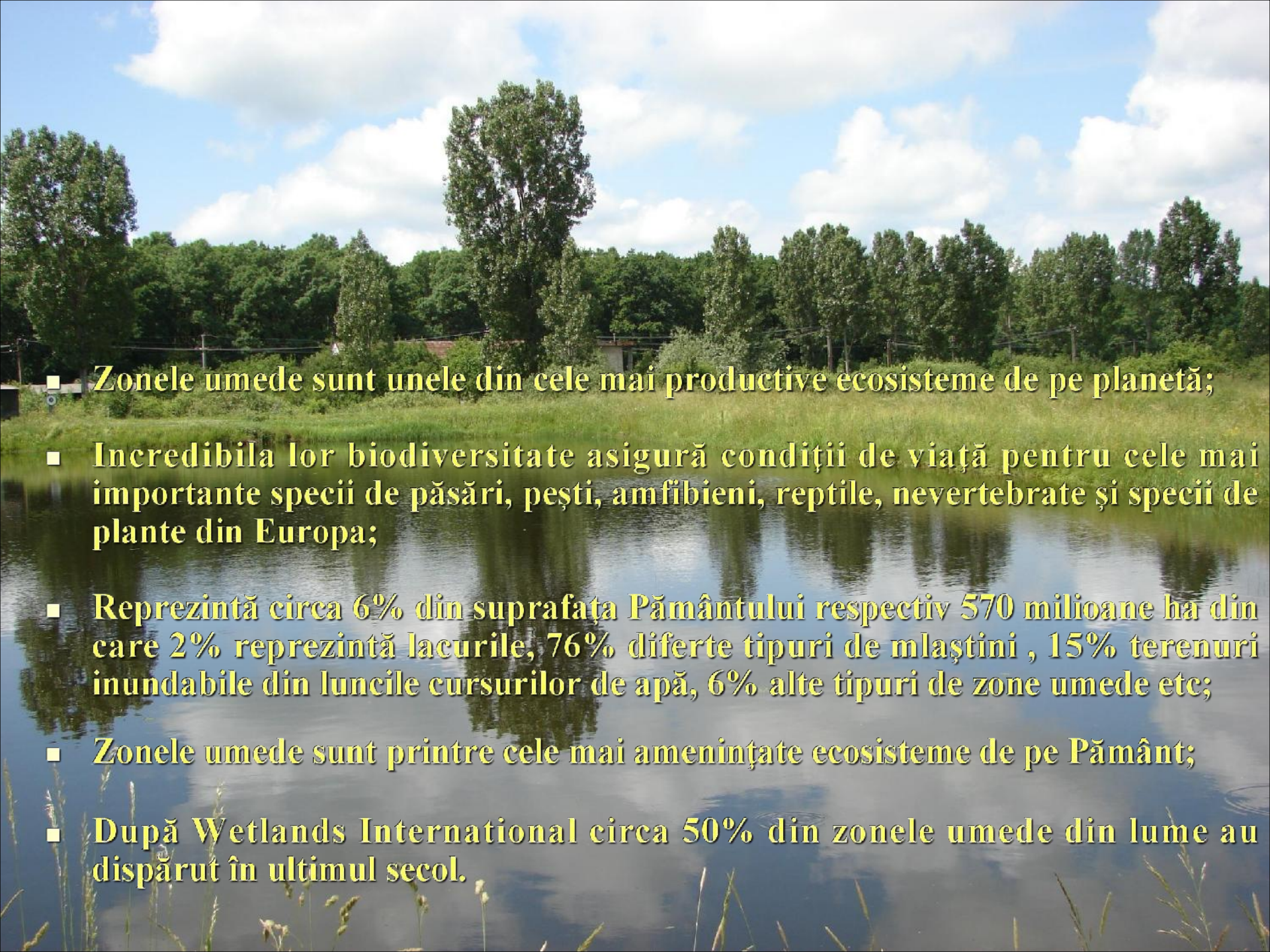
- **Funcțiile ecologice ale zonelor umede:**
- **reglarea regimului apelor, ca habitate ale unor flore și faune caracteristice și, mai ales, ale păsărilor de apă;**
- **zonele umede constituie o resursă de mare valoare economică, naturală, științifică și recreativă, a căror dispariție ar fi ireparabilă;**
- **conservarea zonelor umede, a florei și faunei lor poate fi asigurată numai conjugând politicile naționale pe termen lung cu o acțiune internațională constantă;**

Tema Zilei Mondiale a Zonelor Umede pentru anul 2022 este:

***“Să acționăm pentru Zonele umede
în favoarea oamenilor și a naturii”***

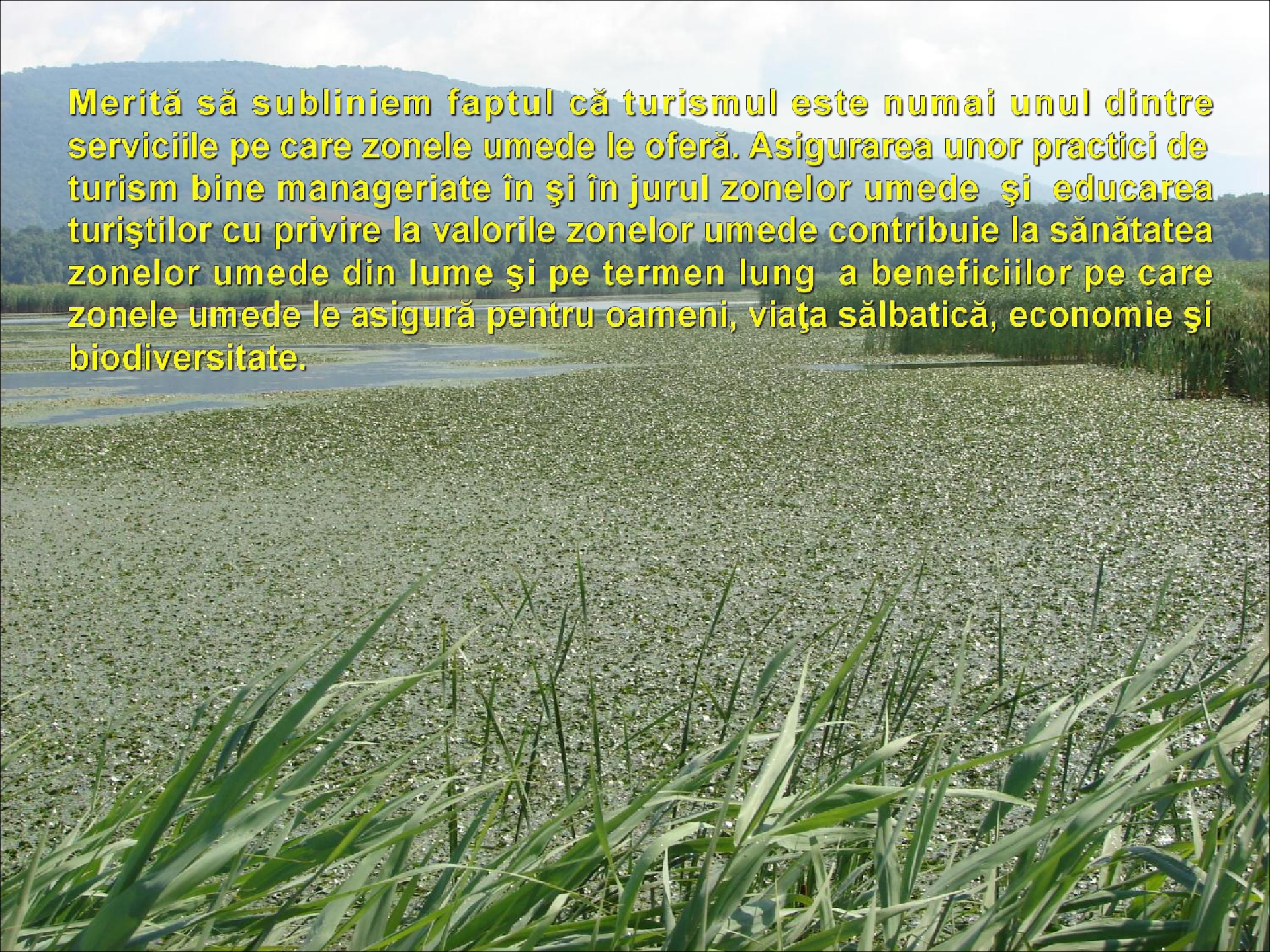
- **Zonele umede sunt unele din cele mai productive ecosisteme de pe planetă;**
- **Incredibila lor biodiversitate asigură condiții de viață pentru cele mai importante specii de păsări, pești, amfibieni, reptile, nevertebrate și specii de plante din Europa;**
- **Reprezintă circa 6% din suprafața Pământului respectiv 570 milioane ha din care 2% reprezintă lacurile, 76% diferite tipuri de mlaștini , 15% terenuri inundabile din luncile cursurilor de apă, 6% alte tipuri de zone umede etc;**
- **Zonele umede sunt printre cele mai amenințate ecosisteme de pe Pământ;**
- **După Wetlands International circa 50% din zonele umede din lume au dispărut în ultimul secol.**

Turismul în zonele umede are beneficii atât locale cât și naționale pentru oameni și viața sălbatică - beneficii ca de pildă o economie mai puternică, mijloace de trai durabile, sănătatea poporului și ecosisteme prospere.

În cel puțin 35% din siturile Ramsar din lumea întreagă se înregistrează anumite nivele ale activității de turism și acest procent se regăsește peste tot în toate regiunile.

Desigur este important să considerăm turismul în toate zonele umede - nu numai în acelea declarate situri Ramsar - deoarece Părțile Semnatare la Convenție s-au obligat să utilizeze rațional toate zonele umede.

Merită să subliniem faptul că turismul este numai unul dintre serviciile pe care zonele umede le oferă. Asigurarea unor practici de turism bine manageriate în și în jurul zonelor umede și educarea turiștilor cu privire la valorile zonelor umede contribuie la sănătatea zonelor umede din lume și pe termen lung a beneficiilor pe care zonele umede le asigură pentru oameni, viața sălbatică, economie și biodiversitate.

Turismul durabil înseamnă punerea principiilor de dezvoltare durabilă - stabilite la Summit-ul Pământului de la Rio în 1992 - în practică în turism. Aceasta înseamnă garantarea că turismul:

- protejează mediul și ajută la conservarea biodiversității;
- respectă comunitățile gazdă, patrimoniul și valorile lor culturale;
- oferă avantaje socio-economice pentru toate părțile interesate, care sunt distribuite în mod echitabil, inclusiv ocuparea forței de muncă stabile și oportunități de venituri suplimentare și servicii sociale pentru comunitățile gazdă și contribuie la reducerea sărăciei.

Aceste principii stau la baza definiției complete a turismului durabil a Organizației Mondiale a Turismului UNWTO și sunt în întregime compatibile cu principiul pentru gestionarea zonelor umede "utilizare rațională" din Convenția Ramsar

Organizația Mondială a Turismului - definiția dată ecoturismului

Termenul de ecoturismul este folosit pentru a înțelege formele de turism care au următoarele caracteristici:

- Toate formele de turism bazate pe natură, în care principala motivație a turiștilor este observarea și aprecierea naturii, precum și a culturilor tradiționale predominante în zonele naturale.
- Aceasta conține caracteristici educaționale și de interpretare.
- Este, în general, dar nu exclusiv organizat de către operatorii de turism special pentru grupuri mici. Partenerii furnizorului de servicii la destinații tind să fie mici, la nivel local -proprietatea întreprinzătorilor locali
- Aceasta reduce impactul negativ asupra mediului natural și socio-cultural.

- Aceasta sprijină păstrarea zonelor naturale care sunt utilizate ca atracții ecoturistice prin:
 - Generarea de beneficii economice pentru comunitățile gazdă, organizațiile și autoritățile de management a ariilor naturale în scopuri de conservare;
 - Oferirea de alternative de angajare și oportunități de venit pentru comunitățile locale;
 - Creșterea gradului de conștientizare față de conservarea patrimoniului natural și cultural, atât printre localnici cât și printre turiști.

- **Aspecte pozitive ale turismului în zonele umede**
- **Bine gestionat turismul în și în jurul zonelor umede pot aduce beneficii semnificative, atât economice, cât și de mediu, la nivelul site-ului, regiunii și la nivel național.**
- **Comunităților locale și administrația locală pot și adesea beneficiază din punct de vedere economic în ceea ce privește veniturile și ocuparea forței de muncă.**
- **La nivel național, veniturile din activitatea de turism pot fi semnificative.**

- Parteneriatul cu custozii și /sau cu ONG-urile de mediu pot furniza informații suplimentare și expertiză în gestionarea turismului și realizarea durabilității
- Întreprinderile de Turism pot promova și sprijini biodiversitatea zonelor umede prin:
 - reducerea poluării provenind din activitățile de turism, în special prin asigurarea că toate deșeurile lichide și solide sunt corect tratate și eliminate în moduri care nu duc la deteriorarea biodiversității, precum și prin reducerea la minimum a utilizării pesticidelor, îngrășămintelor și a produselor chimice toxice;
- obținerea tuturor produselor alimentare, și de alte resurse biologice folosite în activități de turism, din surse gestionate durabil;
- sprijinirea conservării biodiversității de către agențiile guvernamentale și ONG-uri prin intermediul unor acțiuni practice, inclusiv contribuții financiare, de exemplu, prin sponsorizări și donații voluntare;

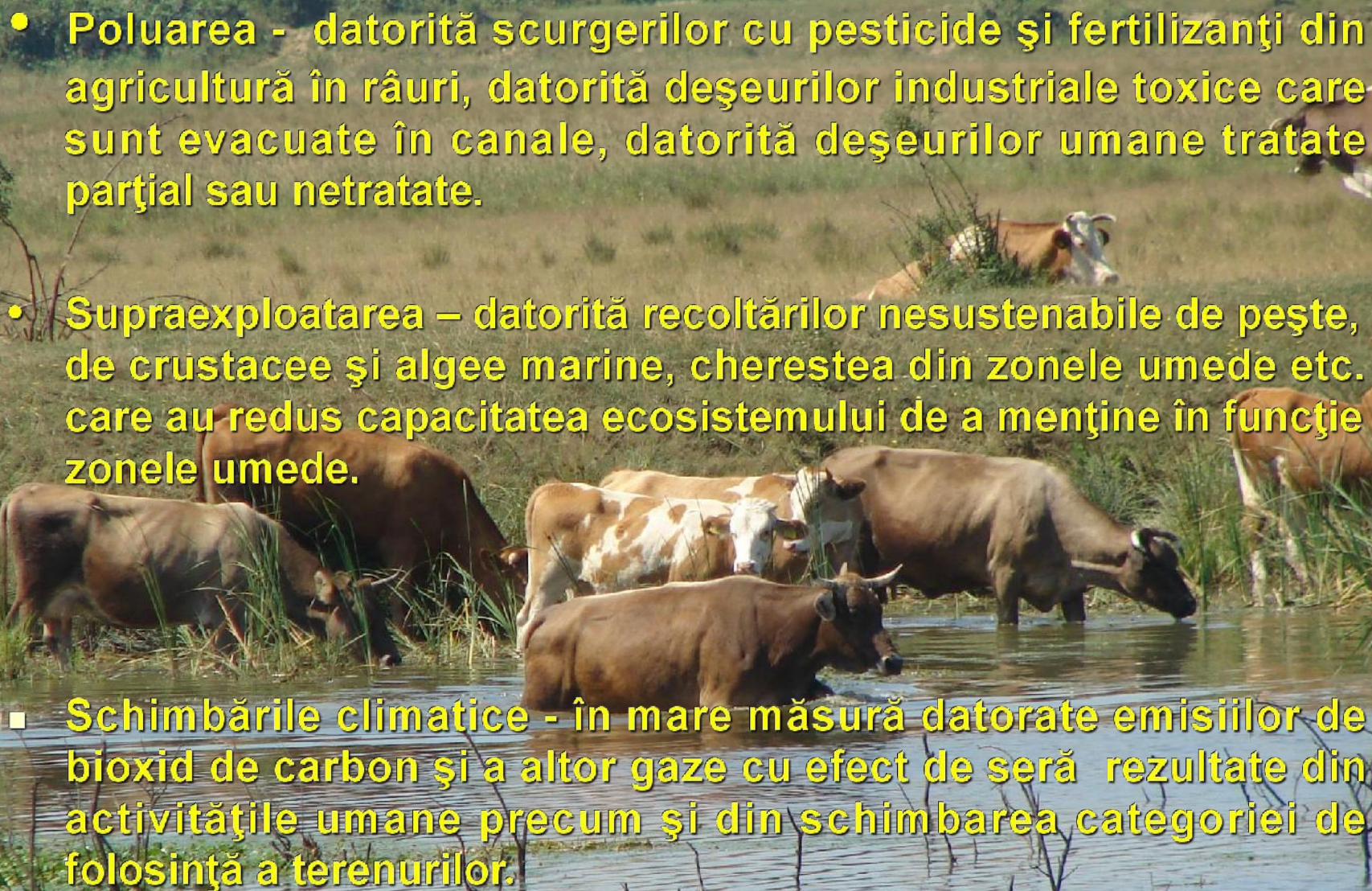
- asigurarea că speciile străine invazive nu sunt introduse prin intermediul activităților de turism ;
- asigurarea că speciile amenințate sau pe cale de dispariție nu sunt puse în pericol prin activități de turism sau că acestea nu intră în lanțul de aprovizionare de turism (mai ales ca alimente sau suveniruri);
- utilizarea comunicațiilor și a punctele forte de comercializare a sectorului turistic pentru creșterea gradului de conștientizare a turiștilor și a autorităților de la destinație privind valorile biodiversității și măsurile pe care le pot lua pentru a proteja biodiversitatea.

- **Aspecte negative ale turismului în zonele umede**
- **Ecosistemele zonelor umede sunt adesea fragile, și fără controale corespunzătoare, există întotdeauna riscul ca turismul să poată avea efecte negative asupra habitatelor zonelor umede, animalelor și plantelor, precum și asupra comunităților locale, care depind de zonelor umede pentru a trăi.**
- **Creșterea continuă rapidă a turismului pune o presiune enormă pe locurile - și atracțiile lor naturale și culturale – pe care turiștii vor să le viziteze.**
- **Există, de asemenea, multe exemple negative privind impactul asupra comunităților locale atunci când dezvoltarea turismului poate exclude utilizatorii locali din zona umedă în cazarea turiștilor, având un impact negativ asupra mijloacelor de subsistență locale**

- Turismul din afara site-urilor zonelor umede pot, de asemenea, avea un impact negativ asupra zonelor umede prin:
 - Instalațiile de captarea pentru apă de băut, salubritate, și irigare pentru turism din râurile și acviferele care mențin regimul apei în zonelor umede;
 - supraexploatarea resurselor de pește și crustacee pentru a le furniza hotelurilor și restaurantelor;
 - eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor, iar în unele cazuri descărcarea de efluenți în zonele umede sunt doar câteva dintre modurile în care investițiile de turism din apropiere pot duce la deteriorarea ecosistemelor din zonele umede atât interioare cât și de coastă.

Care sunt factorii cauzatori ai pierderii și degradării zonelor umede și prin extensie a pierderii biodiversității ?

- Pierderea habitatului – zonele umede sunt revendicate pentru agricultură și pentru dezvoltarea urbană și industrială, activități de turism nedurabile, etc..
- Extragerea excesivă a apei dulci – în special pentru irigații în agricultură dar și pentru alte forme de agricultură precum și pentru nevoile de apă pentru gospodării și industrie;
- Speciile invazive - introduse atât accidental cât și deliberat, speciile “străine” afectează abundența și supraviețuirea speciilor indigene.

-
- A herd of brown and white cows is wading through a shallow body of water in a rural landscape. The cows are of various breeds, including some with white patches. The water is calm, and the background shows a grassy field and distant hills under a clear sky. The text is overlaid on the image in yellow with a black outline.
- **Poluarea - datorită scurgerilor cu pesticide și fertilizanți din agricultură în râuri, datorită deșeurilor industriale toxice care sunt evacuate în canale, datorită deșeurilor umane tratate parțial sau netratate.**
 - **Supraexploatarea – datorită recoltărilor nesustenabile de pește, de crustacee și algee marine, cherestea din zonele umede etc. care au redus capacitatea ecosistemului de a menține în funcție zonele umede.**
 - **Schimbările climatice - în mare măsură datorate emisiilor de bioxid de carbon și a altor gaze cu efect de seră rezultate din activitățile umane precum și din schimbarea categoriei de folosință a terenurilor.**

Ce putem face pentru zonele umede?

1. **Menținerea sănătății zonelor umede intacte.**
2. **Intensificarea eforturilor asupra factorilor cheie ai pierderii zonelor umede și a degradării (pierderea habitatelor, poluarea, extracția excesivă a apei, speciile invazive, supraexploatarea, etc);**
3. **Continuarea identificării speciilor și ecosistemelor vulnerabile, planificarea și implementarea planurilor de acțiune pentru refacerea speciilor și ecosistemului;**
4. **Prioritizarea și planificarea programelor de management și de restaurare pentru schimbarea și mai mult a variabilelor climatice; managerii își vor adapta planurile lor pentru a ține cont de aceste schimbări cu scopul menținerii cât este posibil a ofertei de servicii ale ecosistemului;**
5. **Continuarea refacerii zonelor umede degradate, pentru că zonele umede mai sănătoase sunt mult mai stabile decât cele degradate.**

-
- Fiecare țară participantă la Convenție favorizează conservarea zonelor umede și a păsărilor acvatice prin declararea acestora ca zone umede de importanță internațională sau prin includerea acestora în cadrul unor rezervații naturale asigurând în mod adecvat supravegherea lor.

- În România există cinci zone umede de importanță internațională declarate conform Convenției Ramsar și anume: Delta Dunării, Insula Mică a Brăilei, Lacul Techirghiol, Complexul piscicol Dumbrăvița și Lunca Mureșului.

- În județul Satu Mare au fost declarate arii protejate următoarele rezervații naturale care includ și zone umede :

- „ Mlaștina Vermeș ” (10ha);

- „ Râul Tur ” (6212 ha care include zonele umede: râul Tur și lunca inudabilă a acestuia, heleșteele de la Adrian, Bercu și Păulești). Vegetația variată din această zonă și în special din cele 3 sisteme de heleștee: Adrian (307 ha) , Bercu (346 ha) și Porumbesti (25 ha) oferă condiții favorabile de cuibărit și hrană pentru păsări aparținând tuturor tipurilor ecologice (SPA “Lunca inferioară a Turului”; SIC “ Râul Tur ” – situri NATURA 2000).

-
- The background of the slide is a photograph of a pond. It features several large, green lily pads floating on the water's surface. A single yellow lily flower is in bloom, positioned in the lower center of the frame. The water is dark and reflects the surrounding greenery. The overall scene is a natural, wetland environment.
- Situl NATURA 2000 SPA “Câmpia Nirului - Valea Ierului” care include următoarele zone umede: mlaștinile de interdună Sanislău (Vermeș), Pișcolt, Scărișoara Nouă, Foieni, mlaștina Pir, valea Ierului, valea Bobaldului și heleșteele de la Moftinul Mic;
 - „Zona umedă Bechec” (180 ha – rămășiță a fostei mlaștini Ecedea – reabilitarea acesteia ar duce la refacerea florei și faunei caracteristice fostei mlaștini Ecedea – propunere HCJ Satu Mare nr. 153/2005);
 - „Câmpul Șelătrucului” (12,5 ha – propunere HCJ Satu Mare nr. 153/2005);
 - „Tinoavele din M-ții Oaș - Gutâi” (3,7 ha);
 - Scopul declarării lor ca arii protejate a fost importanța deosebită pentru păsările acvatice, ca loc de cuibărit sau de popas în cursul pasajului, dintre care unele rare, incluse în convenții și directive internaționale la care România este semnatară (Convenția de la Berna, Directiva Păsări a Consiliului Europei – 79/409 EEC).

Stârc de noapte

Lepătar, stârc comun, rață mare

Egretă mică

Egretă mare

Habitat de apă dulce - braț mort al Turului

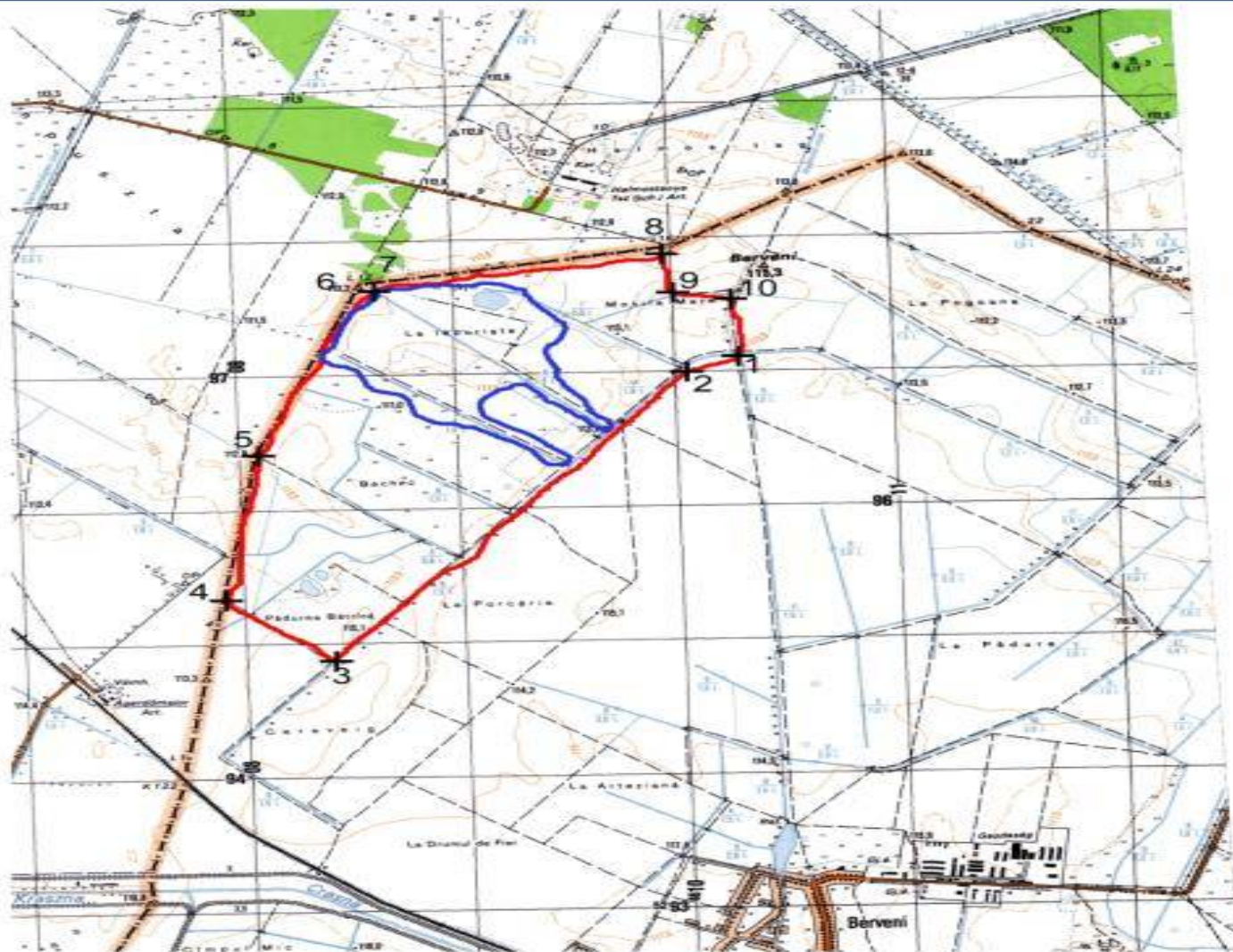

Mlaștina Ecedea

- Mlaștina Ecedea cu o suprafață de 450 kmp a fost una dintre cele mai mari zone umede din Europa. Marea sa biodiversitate s-a datorat nu numai mărimii sale ci și habitatelor diferite: lacuri mari, bălți adânci, ape neadânci, trestiş, stufărișuri, fânețe și pășuni umede, canale.
- Mlaștina Ecedea este situată în partea cea mai joasă a județului Satu Mare, în partea cea mai joasă a râului Crasna. Două treimi din suprafața sa este în Ungaria și o treime în România. A fost cea mai mare suprafață mlaștinoasă din Europa Centrală până în secolul IX când a fost drenată.
- Această mlaștină a fost bine cunoscută de către comunitățile locale. Acești oameni au utilizat resursele naturale găsite aici pentru aprovizionarea cu hrană și cu materii prime pentru mica industrie din gospodărie. Istoricii, etnografii și naturaliștii au denumit această civilizație ca “Ecedea- civilizația mlaștinii”.
- Comunitatea locală, vânătorii, naturaliștii și turiștii au creat legende speciale, mituri despre această mlaștină de netrecut.

- Pentru realizarea unui plan de reabilitare a unei porțiuni din Mlaștina Ecedea ar fi necesar un proiect transfrontalier. Suprafața în care mai există mlaștină este de cca 50 – 60 ha dar se pot reabilita ușor până la 160-170 ha. Nu este necesar un efort special pentru restaurare deoarece este suficientă reducerea scurgerii apei din zonă prin închiderea canalelor.
- În România, în scopul de a se reabilita o porțiune din Mlaștina Ecedea s-ar putea declara o rezervație naturală transfrontalieră în partea de nord și nord-vest a localității Bervenii (locurile denumite Bekek și Nyulos). Această mlaștină protejată va contribui la instalarea unei mari diversități de habitate umede care vor juca un rol important în menținerea unui echilibru natural în zonă.
- Această zonă umedă este în vecinătatea unei zone mlăștinoase de 200 ha din Ungaria cu care poate forma un complex cu bune posibilități de restaurare.

Mlaștina Ecedea (Zona umedă Bechec)

Ecedea Marsh

+

—

—

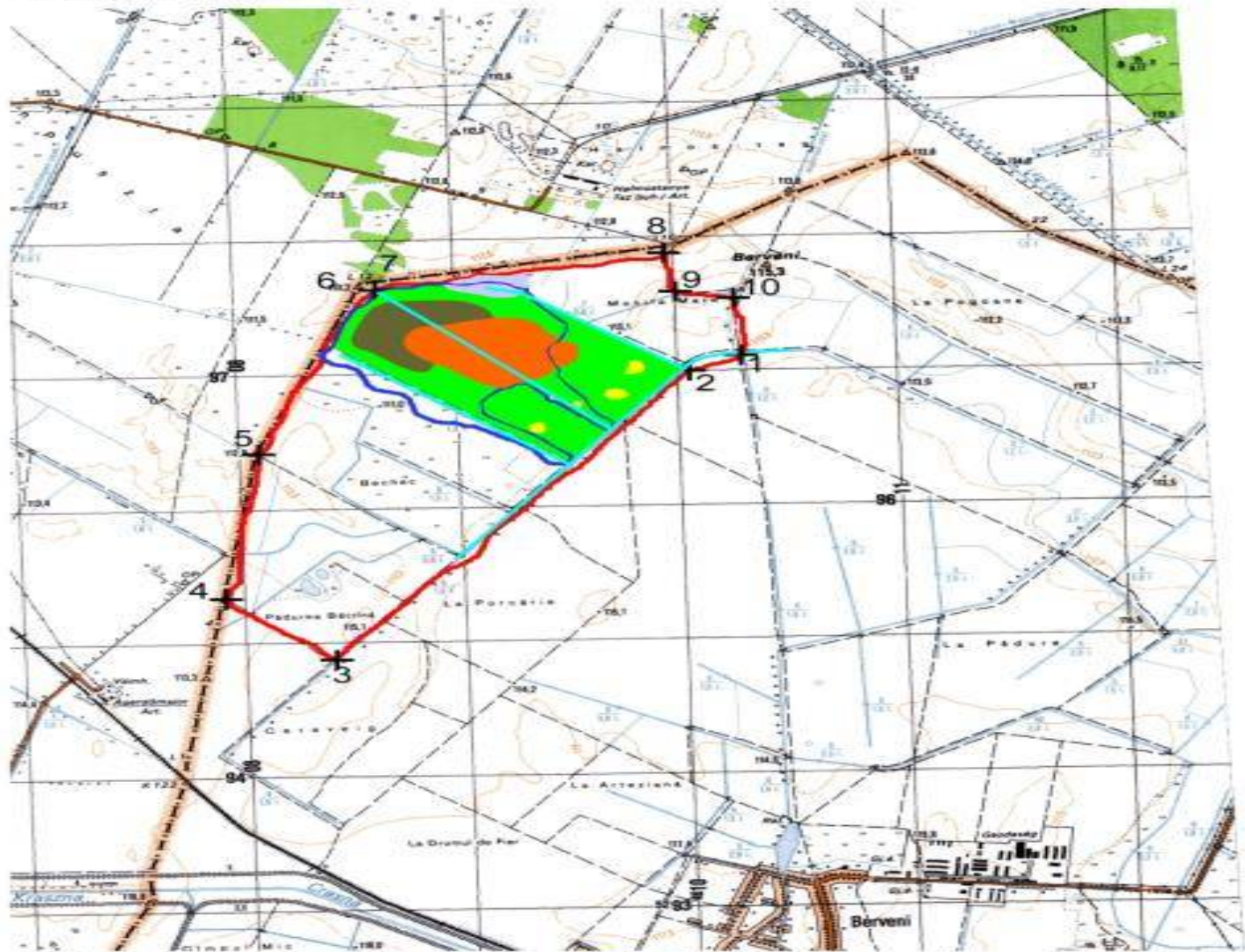
1-10: GPS coordinates

Proposed area for restoration

Remainings of the Ecedea Swamp

Mlaștina Ecedea

Ecedea Marsh

- Salicetum cinereae
- Lythro-Calamagoritietum
- Phragmitetum australis

- Scoenoplectetum lacustris
- Alopecuretum pratensis + Caricetum + Bolboschoenetum

VĂ MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE!

